

Noarootsi Valla Teataja

„Noarootsi Valla Teatajat“ annab välja Noarootsi Vallavalitsus.

TASUTA

KOV VOLIKOGU VALIMISTULEMUSTEST

Airi Läänemets, vallasekretär

Kohaliku omavalitsuse volikogu valimised on nüüdseks möödas. Noarootsi piirkonnas oli valijaid nimekirjas 738, hääletamisest võttis osa 443 (elektrooniliselt hääletas 167 ja jaoskonnas 276) inimest, mis on 60 % noarootslastest.

Valimistulemused said kinnitatud 20. oktoobril (jõustusid 21. oktoobril) järgnevalt:

Valimisliit Ühinenud kogukonnad – 14 mandaati (Mikk lõhmus, Einar Pärnpuu, Jüri Ott, Lauri Lilleoks, Allan Kelder, Laine Belovas, Aivo Hirno, Jaanus Mägi, Andres Kampmann, Kadri Lukk, Mai Jõevee, Jaak Aasma, Arvo Riisalu, Margus Ojamäe).

Sotsiaaldemokraatlik Erakond – 6 mandaati (Neeme Suur, Arvo Ninn, Aivar Oruste, Oliver Tammemägi, Marge Kanna, Leili Mutso).

Eesti Konservatiivne Rahvaerakond – 3 mandaati (Hardi Rehkalt, Elvo Leppmaa, Ülle Heinleht).

Eesti Reformierakond – 2 mandaati (Marek Topper, Jaanus Ratas).

Eesti Keskerakond ja Valimisliit Kodune ja Kultuurne Nõva mandaate ei saanud.

Kullamaa, Lääne-Nigula, Martna, Nõva ja Noarootsi valla ühinemislepingu kinnitamisega sai 21. detsembril 2016 aastal kinnitatud, et uus ühine volikogu on 25 liikmeline.

27. oktoobril sai ka esimene volikogu istung peetud. Istungil valiti volikogu esimeheks Neeme Suur ja aseesimeheks Laine Belovas. Järgmine istung toimub 3. novembril, päevakorras uue vallavanema valimine ja vallavalitsuse kinnitamine.

NOAROOTSI VALLA TUNNUSTUS- AVALDUSED JA KULTUURIMAJA 50. JUUBEL

Triin Lepp, vallavanem

21. oktoobril tuli saalitäis rahvast kokku, et tähistada kultuurimaja 50. juubelit ning tunnustada silmapaistvaid noarootslasi. Alustuseks pakus nostalgilisi elamusi Harles Pilteri fotonäitus „Neile, kes mäletavad“. Noarootsi Vallavalitsus andis üle tänukirjad kohaliku kultuuri säilitamise ja jätkamise eest: **Helga Laos-** Noarootsi kultuurielu edendamise ja aastatepikkuse eakate klubi „Rannaroos“ juhtimise eest, **Eve Sõrmus-** aktiivse kultuurielu edendamise eest Noarootsis, **Tiiu Tulvik-** Noarootsi kultuurielu aastatepikkuse edendamise ja juhtimise eest, **Helja Jõgisman-** Noarootsi kohvikuteõhtu läbiviimise ja MAFF Noarootsis korraldamise eest, **Eva Rahv-** Noarootsi kohvikutepäeva korraldamise eest, **Harles Pilter-** Noarootsi inimeste elu-olu jäädvustamise ja fotonäituse „Neile, kes mäletavad“ eest, **Janne Raba-** Noarootsi naistrio pikaajalise juhendamise eest, **Verner Friberg-** muusikaelu rikastamise eest ja „Noarootsi valsi“ heliloomingu eest, **Riina Adman-** igakülgse abi eest kultuuriürituste läbiviimisel, **Eve Kalm-** igakülgse abi eest kultuuriürituste läbiviimisel. Tänukirjad vabatahtliku merepäästjana tegutsemise eest anti: **Erki Mitman, Indrek Joosep Vaikre, Uku Tulev, Andres Podžuks, Taavi Podžuks, Rita Koppel, Ervin Koppel, Kristin Koppel, Meelis Lusik, Vambola Tamberg, Udo Seenemaa,** abipolitseinikuna tegutsemise eest: **Voldemar Tõuts, Airi Läänemets, Monika Miilsaar.** Tänukiri **Jüri Kisler-** pikaagee vee- ja küttesüsteemide haldamise eest ning **Kenneth Nyholm-** Hara külaelu edendamise eest.

Noarootsi vallavolikogu omistas valla kõrgeima autasu, vapimärgi, pikaajaliste ja väljapaistvate teenete eest: **Taimi Pelapson, Marika Meister, Endel Pelapson.**

Ühe kohaliku omavalitsuse volituste periood on lõppenud, uus algamas. Täna, et mul on olnud võimalus anda oma panus Noarootsi arendamisse. Kogemus, mille pea 4 aasta jooksul olen saanud nii teadmiste, oskuste ja enesearengu osas, on väga väärtuslik. Mul on hea meel, et olen läbinud selle ääretult sündmusterohke ja huvitava teekonna. Täna volikogu kes on mind usaldanud, ametnikke, vallavalitsust ja elanikke, kes toetanud. Soovin uuele omavalitsusele jõudu, et täita talle pandud ootusi, omavahelist head koostööd ning üksteisemõistmist!

NOAROOTSI VALLAVALITSUS JA -VOLIKOGU

Noarootsi Vallavalitsuse 5. oktoobri istungil: kinnitati Hara sadama eeskiri. Otsustati edastada volikogule arutamiseks ning vastuvõtmiseks otsuse eelnõu „Vallavara otsustuskorras tasuta kasutusse andmine“ ja määruse eelnõud „Noarootsi valla jäätmevaldajate registri asutamine ja registri pidamise kord“ ning „Noarootsi Vallavalitsuse 7.04.2016 korralduse nr 54 osaline muutmine“. Kinnitati Hara sadama sadamakapteniks Esko Juhani Väli-Tainio. Otsustati kinnitada Österby küla külavanemaks Andero Paalvelt. Kinnitati valla bussi graafik. Arutati Pürksi tee ja parkla eskiislahendusi. Moodustati Kronoby komisjon. Otsustati ühekordse toetuse andmine. Otsustati isiku hooldamise toetus üldhoolekandeesutuses. Rahuldati 2 sotsiaaltoetuse avaldust. Kinnitati huvihariduse ja huvitegevuse korraldamise toetuse kasutamise kava. Otsustati katastriüksuse 52001:003:0138 lähiaadressi muutmine. Väljastati kasutusluba suvemaja, abihoone ning elamu ja kõrvalhoone kasutamiseks. Väljastati ehitusluba üksikelamu ehitamiseks. Väljastati 2 ehitusluba puurkaevu rajamiseks. Kinnitati Noarootsi valla kolme piirkonna teede talihooldajad. Kuulati maa- ja arendusnõuniku, abivallavanema ning vallavanema informatsiooni.

Noarootsi Vallavolikogu 9. oktoobri istungil: võeti vastu määrused „Noarootsi Vallavolikogu 18.09.2017 määrus nr 86 „Pürksi Vabaajakeskuse põhimäärus“ muutmine“, „Noarootsi valla jäätmevaldajate registri asutamine ja registri pidamise kord“, „Tugiisikuteenuse osutamise tingimused ja kord Noarootsi vallas“, „Noarootsi Vallavolikogu 21.04.2014 määruse nr 10 „Noarootsi valla eelarvest sotsiaaltoetuste maksmise kord“ muutmine“ ja „Noarootsi valla 2017. aasta II lisaeelarve vastuvõtmine“. Võeti vastu otsus vallavara otsustuskorras tasuta kasutusse andmiseks. Arutati MTÜ Einbi külaseltsi ettepanekut. Kuulati vallavanem Triin Lepa informatsiooni.

Noarootsi Vallavalitsuse 19. oktoobri istungil: toimus Noarootsi Vallavalitsusele laekunud taotluse arutelu. Otsustati tänukirjade saajad. Otsustati katastriüksuse 52001:005:1350 lähiaadressi muutmine. Otsustati riigi omandisse jäetavale maatükile lähiaadressi ja sihtotstarbe määramine. Väljastati ehitusluba abihoone ehitamiseks. Toimus hajaasustuse programmist toetuse saaja projekti aruande heakskiitmine. Otsustati katastriüksuse 52001:001:2741 jagamine. Otsustati kehtestada alates 23.10.2017 Noarootsi valla avalikult kasutatavatele kohalikele teedele massipiirang. Otsustati avalduse rahuldamine. Tunnistati kehtetuks Noarootsi Vallavalitsuse 7.09.2017 korraldus nr 150. Otsustati küsida pakkumisi Riguldi-Dirhami piirkonna teede talihoolduseks. Toimus Hara sadama võrgukuuri vaide arutelu. Kuulati vallavanem Triin Lepa informatsiooni.

Lääne-Nigula Vallavolikogu 27. oktoobri istungil: otsustati kinnitada Lääne-Nigula Vallavolikogu esimeheks Neeme Suur. Otsustati kinnitada Lääne-Nigula Vallavolikogu aseesimeheks Laine Belovas. Kuulati ära Kullamaa, Lääne-Nigula, Martna, Noarootsi ja Nõva Vallavalitsuse lahkumispalved.

TALVINE TEEHOOLDUS

2017. aasta talvel hoiavad vallateid ja vallaelanike koduteid puhtana järgmised firmad ja isikud:

Pürksi piirkonnas (Noarootsi poolsaar, va Hara ja Kudani): Scoopman OÜ, kontaktisik Guido Vaikre (50 68 747);

Sutlepa piirkonnas (Sutlepa, Aulepa, Hara, Kudani) ja **Riguldi piirkonnas** (valla põhjapoolne osa): Erlend Kotkas (56 987 277);

Nõmmküla piirkonnas (Suur-Nõmmküla, Väike-Nõmmküla, Vanaküla): Paul Pigul (56 900 750).

Soovitame vaiadega tähistada õuedesse viivate teede ääred, sest lumega võivad need olla märkamatud ja lumetõrjetechnika võib teelt kõrvale kalduda. Samuti palume maaomanikel tähistada teeäärsed piirimärgid, et vältida piirmärkide kahjustamist lumelükkamisel.

Kui keegi mingil põhjusel ei soovi õue sissesõiduteelt lume lükkamist (omavad küll sissekirjutust, kuid talvel kohapeal ei ela; hoiavad ise tee puhtana jms), siis andke sellest palun teada marika.meister@noavv.ee või 47 24 354.

Teeotsade lahti lükkamine on maaomanike ülesanne, seetõttu, et traktorid jõuaksid kõikjale võimalikult kiiresti ja ei kuluks lisaaega iga teeotsa peal. Palun hoidke talvel lumelabidas autos!

Lume saabudes palume leida võimalused autode parkimiseks kortermajade hoonepoolsesse teeserva, et autod võimalikult vähe takistaksid lumetõrjetöid.

SUVISEST INFOPUNKTIST

Helja Jõgisman, käsitööpood HEIN

Sügis on hea aeg vaadata tagasi suvesse ja minu suvi oli kirju nagu liblikal. Mõte pidada suvel käsitööpoodi tekkis sellest, et enda tehtud keraamika ei tahtnud kodus enam riulitele ära mahtuda. Silma olid jäänud ka jõululaadal teised käsitöölised, kes pakkusid oma tooteid, vesteldes nendega selgus, et nad heameelega on nõus oma tooteid suveks tooma poodi müüki. Väga sooja ja südamelähedase tunde poe asukoha suhtes tekitas Noarootsi pastoraat Hosbys. Tutvustasin oma ideed proua Tiiu Tulvikule ja sain positiivse otsuse kiriku nõukogu poolt. Lisaks tegi vald ettepaneku pakkuda samas turismiinfopunkti teenust, mis lõppkokkuvõttes toimus väga hästi nii öelda kaks ühes, mõlemad täiendasid üksteist.

Nüüd tuli hakata toimetama ja ideed ellu viima. Vallale sai kirjutatud ettevõtlustoetuse projekt, et värskendada mõningaid sisustuselemente, soetada riuleid jne. Sõbranna tõi välja oma uhke kanga valiku. Neid sai sätitud laudadele kihiti, nagu vanasti edukates taludes, mida rohkem kihte, seda jõukam. Kaup riulitele ja laudadele seatud olin valmis külalisi vastu võtma. Ehmatust oli suur, kui ühel päeval avastasin, et ma pole pastoraadis üksinda. Minuga koos suvitasid seal hiired, nemad ilmselt olid ikka püselanikud. Rääkisin nendega ja palusin käsitööst eemale hoida, õnneks olid nad väga sõnakuulelikud ja pahandust ei teinud.

Küllastajate rohkus üllatas mind ennast tõsiselt. Kokku käis pastoraadist ja turismiinfopunktist läbi ca 1000 inimest. Kõige enam oli peredega eestlasi, siis rootslasi, soomlasi, lätlasi, leedukaid, sakslasi. Põhiline, mille vastu tuntu huvi oli, mis meil siin vaadata on ja kus võiks süüa, kus hea ujuda. Palju kiidusõnu lisaks kauni looduse osas sain Kati suvekohviku kohta. Mitmed küllastajad olid üllatunud pastoraadi hea seisukorra üle, kedagi ei jätnud külmaks jämedad originaalsed põrandalauad ning laetalad, pearuumis olev roheline barokk stiilis kahhelahi oli eriliseks imetusobjektiks. Huvitavat uurimist pakkus ka pastoraadis olev püsinäitus.

Minu jaoks oli arendav kohtuda inimestega, kes on olnud seotud Noarootsiga, endised sõjapõgenikud, kellele on pastoraat olnud koduks ja kuulda nende lugusid Noarootsist või pastoraadist.

Hea meel on veel tõdeda, et hästi on tööle hakanud slogan AVASTA NOAROOTSI, teadlikumad kliendid astusid sisse ja kohe ütlesid, me tulime nüüd avastama Noarootsit. Uute avastamisteni ja tänud Triin, Leevi, Tiiu, Inna, Maie, usalduse eest!

Hea võimalus tulla tutvuma pastoraadiga on 12. novembril kell 11.00-16.00, kus peame väikest mardilaata, koos kohviku ja koogiga.

Hea käsitööline, kui soovid tulla kauplema anna teada helja@hotmail.com või 50 38122.

RANNAROOTSI

KULTUURIPÄRANDIST, Tiiu Tulvik

Teadaolevalt on keskajast kuni Teise maailmasõjani Lääne-Eestis elanud rannarootslaste pärand üks omanäolisemaid Eestis. Teise maailmasõja keerises pidi suurem osa rannarootslasi oma kodust põgenema, kuid selle rahvakillu kultuur on osa meie olemusest. Vaatamata oma Rootsi juurtele sain mina ise esimesed teadmised rannarootsi kultuurist Ain Sarvelt. Tema õpetas mulle rannarootsi laulumänge ja tantse, mida olen aastate jooksul ise omakorda edasi õpetanud nii lasteaialastele, noortele, kui ka täiskasvanutele.

Koos Nuckö folkdans rahvatantsurühmaga ja Noarootsi naistrioga oleme viimasel seitsmel aastal tutvustanud rannarootsi kultuuri, nii rannarootsi päritoluga rahvatantse kui Riguldist pärit laulukirjutaja Mats Ekmani laululoomingut. Mats Ekmani laulude tekstid on kirjutatud vanas rootsi keeles ehk rannarootsi murdes. Neis on säilinud muinasrootsi keelele omaseid jooni ning nad on tänapäeva rootsi keele oskajale mõistetavad vaid osaliselt. Mats Ekmanil on rannarootsi keele säilitamisel suur tähtsus. Tema luuletused annavad aimu rannarootslaste elust 19. sajandi lõpul ja 20. sajandi alguses, luuletused on eranditult kirjutatud murdekeeles ja tõenäoliselt puuduvad seal igasugused kirjanduslikud mõjutused väljastpoolt. Nuckö folkdans on rannarootsi tantse tantsinud nii Noarootsis, Haapsalus kui Tallinnas, osalenud rahvusvahelisel folkloorifestivalil Baltica ja tutvustanud rannarootsi kultuuripärandid Turus toimunud kultuurifestivalil, aga ka Padisel Rootsi päeval ja Pürksis ajalooapäeval.

Pärand on ka rahvarõivad. Rahvarõivastega seoses täitus 2014. aastal üks ammune soov ja unistus – saada kultuurimajale Noarootsi kirivööd. Läbi programmi "Saarte pärimuslik kultuurikeskkond" saadud toetuse said Noarootsi naised võõde tegemisega seotud oskused ning rahvatantsijad 12 vööd. Ühtlasi sai koostatud album "Noarootslaste vanad riietumistavad" ja selle põhjal hiljem ka näitus.

Rannarootslased on Eesti ajalooline vähemusrahvus. Rootsi keel ja kultuur elab siinsetel põlistel eestirootsi aladel edasi hoolimata Teisele Maailmasõjale järgnenud keerulistest aegadest. Eestirootslaste juured on sügavalt siinse maa pinnas, kuid vaimse kultuuripärandi edasikestmise eelduseks on tegus ja tugev kogukond. Ma ei oska öelda, kui mitu protsenti on minus rootsi verd, kuid vaatamata sellele pean oluliseks eestirootsluse kultuuripärandit hoida ja edasi kanda. See on üks osa meist ja meie arenguloost. Meie olemusest ja identiteedist.

TEATED

EHITUSINSPEKTOR Vjatšeslav Fomtšenkovi vastuvõtuajad on 15. november ning 6. ja 27. detsember kell 9.00-12.00 (tel. 53 404 001; slava@lovl.ee).

PÜRKSI KULTUURIMAJA:

7. novembril kell 19.00 **pärimusmuusikute kontsert**. Esinevad Eeva ja Villu Talsi, Ants Taul ja kohalikud noored muusikud. Pilet 7 €/10€.

14. novembril kell 19.00 **Noarootsi mälumängu I mäng**. Võistkonnas 3 liiget.

17. novembril kell 19.00 **kohtumisõhtu Margus Taboriga**. Juttu tuleb ka Mamma lugudest ja Hiiu eluvilosooviast. Piletid eelmüügist 8 €, kohapeal 10 €.

NOAROOTSI KÕRTS:

11. novembril kell 19.00 **mängude turniir** "Kuulid, nooled, nupud". Osalustasu 5 eurot.

25. novembril kell 21.00 **kadritrall**. Tantsuks Verner Band. Pilet 2 eurot (kostüümis tasuta).

KIRIKUTEATED:

Noarootsi **kiriku katuse renoveerimistööd**. Kiriku katuse remondiks on avatud arveldusarve EELK Noarootsi Püha Katariina kogudus EE952200221011697414, et igal heal inimesel oleks võimalik anda omapoolne panus Noarootsi kiriku katuse renoveerimisele. Teeme koos Noarootsi kiriku katuse korda!

VALLA BUSS:

Alates 6. novembrist sõidab valla buss E, T, N kell 14.45 ja K kell 13.30 Pürksist Haapsallu. Buss viib kooli õpilased trennidesse, kohtade olemasolul on võimalik seda kasutada ka teistel vallaelanikel.

NOAROOTSI TUULEENERGIA MTÜ:

MTÜ üldkoosolek otsustas oktoobri taotlusvoorus rahastada järgmisi projekte kokku mahus 10 272 eurot: Suur-Nõmmküla Külaselts „Küla infostend koos postkastidega“, Anne-Mai Melles „Võistlus- ja varustuskulud“, Riguldi Jahi- ja Kalameeste Selts MTÜ „Jahimaja akende vahetus“, Noarootsi Arendus MTÜ „Avasta Noarootsi päev“, Pürksi Kultuurimaja „Süntesaator“, Sutlepa VAK „Kaarsild Sutlepa VAK õue“, Pürksi VAK „Õhuhoki ja grosstrainer“, Merilin Kaustel-Lehemets „Kodukohvikute päev“. Järgmine taotlusvoor on 15. aprill 2018.

VALLAVALITSUSE TÖÖTAJA PUHKUS:

Sotsiaaltöötaja Irmeli Alt puhkab 18.12-29.12.

Mälestame:

Adolf Umda 20.03.1943-10.10.2017

Lembit Puuri 24.05.1951-29.10.2017

Õnnitleme juubilare:

Ilmar-Heinrich Pärnapuu 75

Mati Kahila 70

Aleksander Feoktistov 80

Uno Kliss 80

Edvin Vesterby 90

Valentina Lõžina 75

Luisa Kisant 90

Õnnitlused 50. pulma aastapäevaks 4. novembril

Aino ja Voldemar Tõutsile

Püüdke alati teineteist mõista, üheskoos suudate eluraskused võita! Õnne veel pikkadeks ühisteks aastateks! Soovivad: lapsed, lapselapsed ja lapse-lapselapsed.

KADRID SAAVAD KOKKU!!!

Pane Kadrikena kübar pähe ja suundu Sutlepa Vabaajakeskuse poole.

24. novembril, kell 18:00

Lõbusat meeleolu hoiab

Kaili ja Enriku Vista ansambel.

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis.
Tel: 56 111 900